

ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय जल तथा मौसम विज्ञान विभाग

पत्र संख्या :
च.नं. :

मिति: २०७८।१२।०९

प्रेस विज्ञप्ति: विश्व मौसम दिवस, २०७८ (World Meteorological Day 2022)

विश्व मौसम संगठन स्थापना भएको दिन (मार्च २३, सन् १९५०) को सम्झनामा हरेक वर्ष मार्च २३ लाई विश्व मौसम दिवस (World Meteorological Day) को रूपमा मनाउने गरिन्छ। यस वर्षको विश्व मौसम दिवसको मुल विषय “Early Warning and Early Action. Hydrometeorological and Climate Information for Disaster Risk Reduction” रहेको छ, जसले विपद् जोखिम न्यूनीकरणका निम्ति जल-मौसम र जलवायुको पूर्व सूचना तथा त्यसै अनुसारको पूर्व तयारीको अपरिहार्यतालाई जोड दिदै विश्व समुदायको ध्यानकर्षण गरेको छ।

आज मिति २०७८ चैत्र ०९ गते (तदनुसार मार्च २३, २०२२) का दिन नेपालमा पनि “पूर्व सूचना र पूर्व तयारी” भन्ने मुल नाराका साथ विविध कार्यक्रमहरु आयोजना गरी विश्व मौसम दिवस, २०७८ (World Meteorological Day 2022) मनाईरहेको उपलक्ष्यमा मौसम, जलवायु र जल विज्ञानका विविध क्षेत्रमा आवद्ध व्यक्तित्व, संघसंस्था र सरोकारवालाहरु लगायत जल तथा मौसमसँग चाँसो राख्ने सम्पूर्ण जनसमुदायमा जल तथा मौसम विज्ञान विभाग हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछ। यस दिवसले जल तथा मौसम सेवाको उत्पादन र प्रयोगलाई अभिवृद्धि गर्दै दिगो विकास एवं सम्वृद्धि र विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा योगदान पुर्याउन सबै सरोकारवाला वीचको समन्वयलाई थप प्रभावकारी बनाउन मद्दत गर्ने विश्वास रहेको छ।

जलवायु परिवर्तनको कारणले जल तथा मौसमजन्य विषम घटनाहरु (Weather, Climate and Water Extremes) बारम्बार अस्वभाविकरूपमा घट्ने तथा विगतको भन्दा थप विनासकारीरूपमा देखा पर्ने र मौसमी चक्रको प्राकृतिक स्वरूपमा समेत परिवर्तन भैरहेको देखिन्छ। जसको फलस्वरूप, नेपालमा पनि अत्यधिक गर्मी, सुख्खा/खडेरी, भारी वर्षा, शितलहर, चट्याङ, बाढी जस्ता विषम एवं नयाँ प्रकृतिका मौसमी प्रकोपहरुमा बढोत्तरी तथा यस्ता मौसम र जलवायुजन्य प्रकोपबाट सिर्जित विपदको जोखिम पनि प्रत्येक वर्ष बढोत्तरी भइरहेको छ। जीवन र जीविकोपार्जनलाई यस्ता विपदका जोखिमको संकटबाट बचाउन प्रभावमा आधारित पूर्वानुमान सहितको पूर्व सूचनाको अत्यन्त महत्व छ। यस्ता सूचना तथा पूर्वानुमानहरु सर्वसाधारण र विपद् व्यवस्थापनमा सम्वद्ध निकायहरुका लागि विपद् जोखिमको न्यूनीकरण तथा रोकथाम, पूर्व तयारी र प्रतिकार्यका निमित्त कोशेदुङ्गा सावित हुने गर्दछन। सही समयमा सही पूर्वानुमान र सूचनाको संप्रेषण तथा त्यसको प्रयोग गर्न हामी सदैव तयार रहन र सक्षम हुन सकेमात्र जल तथा मौसमजन्य प्रकोपबाट जनधनको सुरक्षा गर्न सकिने भएकोले हामी सबैले जलवायु उत्थानशिल समाज निर्माणमा योगदान गर्न आवश्यक देखिन्छ।

Handwritten signature and date: 2068/12/09

नेपाल सरकार

ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय

जल तथा मौसम विज्ञान विभाग

पत्र संख्या :

च.नं. :

यस विभागले नेपालको संविधान, २०७२ बमोजिम राज्यको नीति प्राकृतिक प्रकोपबाट हुने जोखिम न्यूनीकरणका लागि पूर्व सूचना प्रदान गर्ने, वातावरण संरक्षण नियमवाली, २०७७ बमोजिम जल, मौसम जलवायु र जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी तथ्याङ्क एवं सूचना प्रदान गर्ने र त्यसै गरी राष्ट्रिय जलस्रोत नीति, २०७७ अनुसार जलउत्पन्न विपद् न्यूनीकरण एवं व्यवस्थापन गरी क्षति न्यूनीकरण गर्नका लागि जोखिमयुक्त हिमनदी तथा हिमतालहरूको नियमित अनुगमनका साथै जलवायु तथ्याङ्कलाई अद्यावधिक राख्दै नदी जलाधारमा आवश्यक जलमापन र मौसम मापन केन्द्रहरूको विस्तार गर्न र जल तथा मौसमजन्य प्रकोपहरूको अनुगमन, पूर्वानुमान तथा पूर्व सूचना प्रणालीको विकास गरी धनजन, भौतिक पूर्वाधार, सांस्कृतिक सम्पदा एवं पर्यावरणमा हुने क्षति न्यूनीकरण गर्ने कार्यनीति अनुरूप जल, मौसम र जलवायुको पूर्वसूचना तथा पूर्वानुमान प्रणालीको थप विकास र विस्तारलाई उच्च प्राथमिकता राखेको छ।

विश्व मौसम दिवसको आजको दिनले सर्वसाधारण, समुदायस्तर र सञ्चारजगत देखि नीति निर्माताको तहसम्म पूर्वसूचना तथा पूर्वानुमानको महत्वबारे ध्यानकर्षण गर्दै सचेतना जगाउने अपेक्षा गरिएको छ। विश्व मौसम दिवस, २०७८ को पुनः सबैमा हार्दिक शुभकामना।

(Handwritten Signature)
2078/192/03

राम प्रसाद अवस्थी
सूचना अधिकारी

